

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ "SIS" 16.12.1989.

INFORMACJE KRAJOWE.

WARSZAWA. 16 grudnia premier Tadeusz Mazowiecki spotkał się z delegacją KKW NSZZ "S", z członkami Prezydium KKW Jackiem Merkelem i Stefanem Jurczykiem na czele. Przedstawiciele rządu zaprezentowali cele i kierunki programu gospodarczego na 1990 rok oraz środki jego realizacji. Przedstawiciele Solidarności zaakceptowali główne założenia polityki rządu i jej podstawowy cel, jakim jest opanowanie hiperinflacji. Wyrazili jednak obawy związane z metodami wprowadzania programu stabilizacyjnego, np. dotyczące opodatkowania przyrostu wynagrodzeń. Jednocześnie zwrócili uwagę na zbyt powolne tempo prac nad przekształceniem stosunków własnościowych w gospodarce i zaapelowali o ich przyspieszenie. Przedstawiciele Solidarności poinformowali rząd, że od dawna widzą zagrożenia wynikające z konieczności opanowania inflacji, podjęli prace, by zminimalizować uciążliwość związane ze spadkiem płac realnych i zmiana sytuacji na rynku pracy. Związkowcy postawili podstawowe pytanie o przewidywany czas niezbędny dla osiągnięcia stabilizacji. Zdaniem autorów programu ma to być okres około pół roku. Stwierdzono, że szybkość i skuteczność zmian będzie zależeć od społecznego zrozumienia i poparcia dla programu rządowego. Po szczegółowym zapoznaniu się z przedstawionymi przez rząd projektami aktów prawnych, KKW NSZZ "S" wyrazi swoja opinię o programie.

KRAKÓW. 16.12. - drugi dzień obrad Zjazdu Delegatów NSZZ RI "S". Rano odbyła się konferencja prasowa, której głównym tematem była sprawa udzielenia przez delegatów absolutorium dla tymczasowych władz związku na czele z Józefem Śliszem. Przed południem obrady zdominowała dyskusja nad statutem związku. Najistotniejsza i budząca najwięcej emocji była propozycja poprawki, mówiącej o tym, że funkcji kierowniczych w związku nie mogą pełnić osoby zajmujące kierownicze stanowiska w organach administracji państwowej. Stosunkiem głosów 148 do 80 poprawki nie przyjęto. Może mieć to duży wpływ na wybór przewodniczącego.

Podczas konferencji prasowej rzecznik "S" RI, Jacek Szymanderski, omówił przebieg pierwszego dnia obrad delegatów oraz wyniki porannych dyskusji. Stwierdził, że według wszelkich opinii Józef Ślisz, będąc wicemarszałkiem sejmu, może kandydować na stanowisko przewodniczącego związku. Wymienił również nazwiska dwóch potencjalnych kontrkandydatów: Gabriela Janowskiego i Piotra Baumgartu. Mogą być również wysunięci inni kandydaci. J. Szymanderski sugerował również, że jeżeli dojdzie do powstania partii chłopskiej "Solidarność", to Józef Ślisz nie będzie łączył funkcji politycznych ze związku, gdyby go rzecz jasna wybrano na przewodniczącego związku.

WARSZAWA. 16.12. Dzisiejsze spotkanie OKP otworzył Bronisław Geremek w wspomnieniu o Andrieju Sacharowie. Powiedział, że Andriej Sacharow w sposób odważny, płacąc każdą cenę, bronił praw człowieka i stał u źródeł tych zmian, które się teraz dokonują. Miał on poczucie, że działa w osamotnieniu, dlatego radość jego życia było wybranie go na przedstawiciela swojego narodu. "Zmarł wielki Rosjanin, wielki człowiek, przyjaciel Polski" - powiedział B. Geremek. Posłowie uczcili pamięć Sacharowa chwilą ciszy. Następnie prof. Geremek wypowiedział się na temat apelu Walesy o nadzwyczajne uprawnienia dla rządu. Stwierdził, że prezydium OKP odebrało ten apel jako krytyczną ocenę prac parlamentu i niepokój, czy w nadzwyczajnej

sytuacji parlament podola zadaniom i pozwoli sprawnie działać rządowi. Prezydium OKP podziela ten niepokój i podejmuje niezbędne kroki, przyśpieszające tok prac legislacyjnych, tak aby jakość tych prac nie ucierpiała. Uznaliśmy za niezbędne - powiedział B. Geremek - naruszenie pewnych zwyczajów parlamentarnych na najbliższe dwa tygodnie. Prezydium Sejmu, w porozumieniu z przewodniczącymi komisji sejmowych, powoła komisję nadzwyczajną dla prac nad pakietem ustaw rządowych. Komisja taka zostanie powołana na jutrzejszym posiedzeniu Sejmu. Ryszard Bugaj poinformował, że do Prezydium Sejmu zgłoszono już projekt tej komisji. Osiem komisji sejmowych deleguje swoich członków do komisji nadzwyczajnej, w której skład powinno wejść 36 posłów. Zgodzono się wstępnie, że delegowanie do komisji nie będzie się odbywało według klucza klubowego, i że powinni się w niej znaleźć przede wszystkim specjalisi. Konieczne będzie jednak utrzymanie pewnej równowagi odpowiadającej proporcjom parlamentarnym.

Prof. Dietl oznajmił, że Senat powołał senacką komisję nadzwyczajną oraz recenzentów do każdej z ustaw. 19 i 20 grudnia odbędzie się posiedzenie tej komisji.

Senator Andrzej Stelmachowski zwrócił uwagę na to, że pakiet ustaw w znacznej części musi być uchwalony przed 1 stycznia. Poprosił o takie ustalenie terminów, aby Senat zdażył te ustawy zatwierdzić.

Obecny na posiedzeniu OKP minister Marek Dąbrowski poinformował, że trwa końcowa runda rozmów z Międzynarodowym Funduszem Walutowym. Dyskutowana jest możliwość zrównoważenia budżetu w okresach mniejszych niż rok. W początkach roku wystąpi bankowe zadłużenie budżetu i MFW nalega na takie sterowanie zadłużeniem, aby budżet został jak najszybciej zrównoważony. MFW zwrócił uwagę na wysoki przyrost wynagrodzeń w ostatnim kwartale: jeżeli hamowanie wzrostu plac rozpocznie się od 1 stycznia to inflacja także zacznie się zmniejszać.

Henryk Wujec zdał sprawozdanie z odbytej tydzień temu konferencji ruchu obywatelskiego. Postanowiono, że takie spotkania będą odbywać się częściej, mniej więcej co trzy miesiące.

WARSZAWA. 16 grudnia obradował zespół ds. ekologii senackiej Komisji Gospodarki Narodowej. Oto niektóre z dyskutowanych problemów: unowocześnienie i ujednolicenie ustaw dotyczących ochrony środowiska, prawidłowa edukacja proekologiczna, potrzeba rzeczywistej ochrony wód powierzchniowych i glebinowych, rozbudowa sieci obszarów chronionych i rekreacyjnych oraz wprowadzenie nowych form ochrony przyrody - np. zlewnie chronione, prowadzenie badań ekologicznych, zwiększenie kar dla tych, którzy degradują środowisko naturalne. Ponadto zajmowano się również problemem renegocjacji umów pomiędzy Polską, a NRD i Czechosłowacją, dotyczących ochrony obszarów przygranicznych. Mówiono także o zaniechaniu prowadzenia upraw na glebach skażonych oraz o konieczności nowego potraktowania "śmierci ekologicznej lasów".

LUBLIN. 12 grudnia Lubelski Okręgowy Komitet Robotniczy TKK PPS otrzymał od władz miasta negatywną odpowiedź na prośby o przyznanie lokalu. W opuszczonym przez KM PZPR budynku rozpoczęła już działalność restauracja.

ELBLĄG. 18 grudnia odbędzie się manifestacja pod pomnikiem "Solidarności" w 19 rocznicę tragicznych wydarzeń. Poprzedzi ją msza

święta. Zapowiedziano też projekcję premierowa filmu "Grudzień 70".

ELBLAG. Dzięki naciskom ze strony Zarządu Regionu NSZZ "Solidarność" podzielono na mniejsze jednostki gospodarcze kombinat rolny PGR Frombork. 14 grudnia decyzję taką podjęła Rada Pracownicza kombinatu.

PUŁAWY. W PTHW oddział Puławy trwa od 15 grudnia strajk okupacyjny. Wysuwane są dwa postulaty: podwyżka płac i nie represjonowanie strajkujących.

RADZYN PODLASKI. Trwa nadal strajk w Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej. Pracownicy protestują przeciw planom likwidacji spółdzielni.

BIELSKO BIAŁA. 14 grudnia odbyło się inauguracyjne zebranie sekcji budownictwa NSZZ "S" Region Podbeskidzie. Wybrano radę sekcji i przewodniczącego.

BIELSKO BIAŁA. 15 grudnia zorganizowano imprezę mikolajkową dla dzieci ciężko chorych i niepełnosprawnych. Patronem tej akcji był bielski zarząd NSZZ "Solidarność", a głównym ofiarodawcą austriackie stowarzyszenie pomocy "Hilfswerk". Przy organizacji imprezy, w której wzięło udział około 200 dzieci z całego województwa, pomagali m.in. przedstawiciele NSZZ "Solidarność" i Ślubu Zdrowia, Wojewódzki Ośrodek Opieki Społecznej oraz NSZZ "Solidarność" taksówkarzy. Po zakończeniu zabawy taksówkarze odwieźli dzieci za darmo do domów.

WARSZAWA. 15 grudnia rozpoczął się II Szkolny Festiwal Teatralny. Organizatorzy - uczniowie liceum im. Czackiego - przewidzieli w ciągu trzech dni trwania festiwalu 11 przedstawień reżyserowanych i wykonywanych przez uczniów warszawskich liceów. Młodzież korzystała z tekstów m.in. Witkiewicza, Gombrowicza, Różewicza, Mrożka oraz z tekstów własnych.

INFORMACJE ZAGRANICZNE WAI

ZSRR

MOSKWA. 14.12. w wieku 68 lat zmarł wybitny uczeń rosyjski, działacz społeczny, deputowany do Rady Najwyższej ZSRR, Andriej Dmitriewicz Sacharow. 18 grudnia w gmachu Akademii Nauk rozpoczęła się uroczystości żałobne. O 13.00 odbyzie się wiec przed stadionem na Łużnikach. Pogrzeb zaplanowany jest na godz. 15.00, na cmentarzu Wojskowym. Andriej Sacharow uchodził za "sumienie Rosji", był jednym z nielicznych, którzy potrafiili zachować moralne oblicze.

MOSKWA. 13.12. Na cmentarzu Wagańskim miało miejsce uroczyste poświęcenie miejscowej cerkwi pod wezwaniem św. Andrzeja. Poświęcenie zbiegło się z akcją Rosyjskiego Frontu Ludowego, którego 25 członków przybyło na cmentarz, trzymając ikony z podobizną świętego oraz białe flagi z niebieskim krzyżem św. Andrzeja. W pierwszych szeregach szli członkowie władz RFL: Walerij Skuriatow, Walerij Diomin i Igor Kolczenko. Zamierzali oni dokonać poświęcenia flag i obrazów. Tymczasem u wrót świątyni stali już członkowie ugrupowania "Pamięć" z trójbarwnymi flagami rosyjskimi, sztandarami św. Andrzeja, flagami RSFSRR i ZSRR. Działacze "Pamięci" nawoływałali RFL do wspólnej walki, lecz nie znaleźli posłuchu. Duchowny, który wyszedł do zgromadzonych oświadczył, że nie uzyskał zezwolenia na poświęcenie flag.

MOSKWA. 15.12. Do mieszkania członkini Rady Federalnej Partii Radykalnej, Jewgienii Debriańskiej, wtargnęli funkcjonariusze milicji, aby sporządzić spis mienia. Jego wartość ocenili na ok. 10 tys. rubli. Następnie oświadczyli, że jeżeli w ciągu 10 dni Debriańska nie wniesie opłaty "za udział w demonstracjach", mienie to ulegnie konfiskacie. W wypadku sprzedaży choćby jednego ze spisanych przedmiotów grozi jej odpowiedzialność karna do 1 roku.

GORKI. 14.12. w miejscowym sądzie odbyła się rozprawa przeciwko organizatorom wiecu w obronie Siergieja Kuźnietcowa przeprowadzonego 10 grudnia na Placu Teatralnym. Członkowi Związku Demokratycznego, Walerijowi Truszkowowi, zasadzono karę 300 rb, zaś działaczowi ZD, Igorowi Koliapinowi oraz anarchosyndykałicie Nikolajowi Romanowowi - po 1000 rb.

ARCACH. 16.12. sytuacja w Górnym Karabachu jest nadal napięta. W nocy z 13 na 14 grudnia azerska ludność wsi Kirkidżan (rejon Stepanakertu) ostrzelała z broni automatycznej miejscowych ormian. 14 grudnia w miejscowości Gasanabad (rejon Aszkeranu) Azerowie wysadzili w powietrze jednopiętrowy budynek gospodarczy, w wyniku czego obrażeń doznał mieszkaniec wsi Daszbulak, Armen Awetian. W nocy z 12 na 13 grudnia, w jednym z kolchozów w rejonie Aszkeranu, Azerowie uprowadzili 15 sztuk bydła. 11 grudnia zapłonęło równocześnie kilka domostw we wsi Araczadzon (rejon Merdakertu). Ofiar nie stwierdzono. Nadal zablokowane są drogi prowadzące do Arcachu. Nie kursuje również pociąg relacji Baku-Stepanakert. Po długotrwałej blokadzie kolej do Stepanakertu przybyły pierwsze wagony z artykułami konsumpcyjnymi.

AGENCJA INFORMACYJNA "SIS" 16.12.89.

KATOWICE. W uroczystości rocznicowej tragicznych wydarzeń pod kopalnią "Wujek" w 1981 r. zorganizowane przez Komisję Zakładową NSZZ "Solidarność" kopalni "Wujek" oraz RKW NSZZ "S" regionu Śląsko-Dąbrowskiego, rozpoczęła msza św. w kościele Podwyższenia Krzyża Sw. o godz. 16, która koncelebrował ksiądz biskup ordynariusz Damian Zimoń. Po mszy zebrani, ok. 5 tys., osób udali się pod bramę kopalni "Wujek", gdzie drewniany krzyż upamiętnia męczeńską śmierć górników. Obecnych było ok. 500 delegacji reprezentujących zakłady i struktury związkowe z całego kraju. Stoczniowcy z Gdańskiego dokonali odsłonięcia tablicy ku czci pomordowanych górników, która została skonfiskowana podczas próby jej zawieszenia w 1983 roku. Okolicznościowe przemówienia wygłosili m.in.: przedstawiciel RKW NSZZ "S", przedstawiciele "S" z regionów Małopolska, Podbeskidzie, Dolny Ślask, oraz przedstawiciele KPN. Po zakończeniu uroczystości ok. 100 osobowa grupa młodzieży przeszła przez miasto wznosząc okrzyki "Precz z komuną", "Sowieci do domu" itp. W centrum Katowic manifestanci podpalili pomnik Wdzięczności na Placu Wolności. Katowickiej Agencji Informacyjnej Środowisk Niezależnych, milicja, po wezwaniach do rozejścia, rozpoczęła zatrzymywanie demonstrantów.

KRAKÓW. Pod koniec drugiego dnia zjazdu NSZZ "S" RI wybrano przewodniczącego Związku. Został nim Gabriel Janowski, który uzyskał 160 głosów. Józef Śliś uzyskał 84 głosy. Jacek Szymanderski złożył oficjalną rezygnację z funkcji rzecznika prasowego Związku.